

Fantasy povídka s trochou humoru

Likvidátor

Případ první – Troll z olešnické tvrze

(c) 2017 - Viktor Beznoh

V hospodě U černé ryby byl šenkýřem, co si hosti pamatovali, Ondřej zvaný Sapkáč. Měl knírek, prošedivělé vlnité vlasy a drátěné brejličky. Toho dopoledne byl výčep téměř prázdný a na podlahu se špinavými skly oken prodíraly sluneční paprsky. Ondřej zvaný Sapkáč přes upalcovaná skla svých okulárů zamžoural do temného kouta šenku a zavolal:

„Ještě jedno?“

Ze stínu to pergamenově zašustilo, zachrchlalo a vyvalil se oblak dýmu. Ondřej Sapkáč si to vyložil jako souhlas a do dřevěného korbele, velikostí připomínající spíše putýnku, začal natáčet podivuhodně viskózní a velmi pěnivou tekutinu. Manipuloval s mosazným kohoutem pípy vskutku mistrně. Na putýnce se pomalu začala vytvářet vysoká do žluta zabarvená čepice, ale na stůl pod pípu nedopadla ani kapička. Teprve hlasitě rozkopnuté dveře způsobily, že sebou Ondřej Sapkáč trhl, obroučky brýlí mu sjely na špičku nosu a na stůl dopadl veliký chuchvalec pěny.

V zárubních dveřích se proti světlu rýsovaly tři mohutné postavy. Šenkýř si posunul brýle po zpoceném nose nahoru a dosti jedovatě ucedil:

„Přání?“

Jedna z postav se odpojila od skupiny a třemi dlouhými hlasitými kroky se dopravila k výčepu. V ruce třímala předmět, který věru nevypadal, že by se s ním měly seřizovat chronometry. Předmět dopadl s ohromnou ranou na pult výčepu. Hostinský na něj mrkl a vyhodnotil jej jako kladivo na porážku kytovců.

„Je tady ještě ubytovanej ten ouřada?!?“ zahřímal držitel kladiva.

Majiteli restaurace se v hlavě zrodila myšlenka na lživou odpověď, ale při pohledu na kladivo ji ihned zavrhl a s polknutím pohodil hlavou směrem do tmavého kouta. V koutě se něco pohnulo, ozvalo se další zachrchlání a do světla vystoupil ještě hustější oblak kouře než prve.

„Co byste rádi, ehm, pánové?“ Hlas vycházející z neproniknutelného stínu zněl poněkud chraplavě, ale silně, s nepatrným cizím akcentem.

„Ugrhhhhg!“ vydal ze sebe kladivoun, když se mu nepodařilo osobu sedící v rohu rozeznat. Gestem přivolal své dva kumpány, dosud stojící u dveří a společně vykročili za hlasem. Majitel hlasu seděl za masivním dubovým stolem, vypadal spíš širší než delší a bradu mu

zdobil proplétaný plnovous splývající po kožené kazajce. Po stole byla rozházená spousta lejster, kalamář s inkoustem, brky a kazetová truhlička. Když se trojice rabiátů přiblížila, podíval se jejich směrem, oči mu s pod hustého tmavého obočí blýskly a z fajfky, která mu trčela z úst, se vyvalil další závoj dýmu.

„Takže?“ usmál se vousáč na příchozí, jako by se jednalo o ministranty z jelizabetova chrámu, vybírající na místní chudobinec.

„Seš ten nelid z tý skřetský banky, co ctihodnýho kupce Franciska vobvinil z podvodnicktví a vodmítá mu vyplatit poctivě sjednanou jistotu za škodu žehem?!“ Kladivoun, nyní již jednoznačně identifikovatelný jako velitel a mluvčí gorilí skupiny, výhružně pozvedl svou masivní zbraň. Vousáč, nespouštěje z něj oči, naznačil hlavou úklonu a pravil:

„Jsem Ya-pan Yapachson, revident a supervisor odhadců škod První gnómské cechovní pokladnice proti rizikům ohně, vody a větru, jakožto i loupeži a krádeži prosté, nevyjímaje vandalismus a poškození plodin krupobitím.“

Trojice výlupků chvíli zaraženě stála a střídavě posmrkávala. První se vzpamatoval kladivoun. Poněkud nejistě namířil na Ya-pana Yapachsona svůj hrozivý nástroj a zahřímál:

„Je nám jedno, eslivá si rezident či tento... . Vím ale určitě, že si všivý skřet a nelid a dlužíš ctihodnému Franciskovi kupci tři tisícovky zlatej dublonů za shořelej sklad drahocenejch látek i jinech zboží a zároveň i omluvu za vobvinění z podvodnictví a ojebu!“

Špinavec, jenž čpěl potem a močí, chtěl pravděpodobně ještě něco dodat, ale tak dlouhá řeč jej evidentně natolik intelektuálně vyčerpala, že se jen nadechl, maličko pohnul naměřeným kladivem, podíval se po svých dvou společnicích a syčivě vzduch zase vypustil. Následoval okamžik ticha. Vousáč trojici potměšile pozoroval a neřekl vůbec nic. Kladivoun najednou doširoka otevřel oči, jak si vzpomněl, co chtěl dodat. Sáh volnou rukou do kapsy, vytáhl zmačkaný kus pergamenu, který hodil před sedícího vousáče na stůl a zahřímál:

„Zde tu podepiš, že k ohni došlo podle sjednaného úpisu a že shořelo všecko, co ctihodný Francisko uvedl do prokoto... protokolu - to značí látky a zboží za tři tisícovky, sklad i kancelář oficiála, jak si sám pravil, nevyjímaje!“ Oba dva kladivounovi společníci, dosud se držící poněkud vzadu, postoupili při těch slovech o krok vpřed. Třímali v rukou nebezpečně vyhlížející sukovice. Bradatý Ya-pan Yapachson se zamyšleně prohrábl ve vousech, vyjmul si

z úst dýmku a strojeně se zachmuřil:

„Hmm, váš požadavek je zajímavý, ale bohužel ani trochu nekoresponduje se zjištěními a závěry, ke kterým jsem při podrobném šetření dotčeného škodního případu, došel. Ergo se obávám, že mé stanovisko k němu rozhodně nebude pozitivní.”

„Ééé, co?” zabečel kladivoun.

„Chci vám tím naznačit,” mávl vousatý ledabyle fajfkou, „že nic nepodepíšu.”

Smrad'och s kladivem se nejdřív zaškaredil, ovšem pak se jeho zarostlá tvář roztáhla do zlého cynického úšklebku. Yapachson nakrčil nos při pohledu na jeho vykotlaný zčernalý chrup. Kladivo se pomalu, právě k tomuto nosu, přibližovalo.

„Čichni si, nelide! Smrdí krchovem! A právě tam skončíš, eslivá to lejstro hnedka nepodškrábneš!”

Vousáč zvedl obočí:

„Inu, tomu říkám argument! Přesvědčili jste mne, pánové! Kde přesně mám dokument potvrdit?”

Smradlavcův škleb přešel ve spokojený úsměv. Aniž by kladivo stáhl zpět od Yapachsonova nosu, sklonil se a přiložil prst pod text na zmačkaném pergamenu. Do konce života pak nebyl schopen popsat, co se v následujících okamžicích vlastně stalo. Dílem proto, že to nestačil postřehnout, a dílem proto, že jeho ústa už nebyla nikdy schopna regulérně artikulovat.

Ve vousáčově ruce se totiž z ničeho nic objevilo masivní mosazné pečetidlo s dřevěnou rukojetí, které s nesmírnou razancí dopadlo na smrad'ochův prst na pergamenu. V téměř stejném okamžiku pak na kladivounovu tvář dopadla mohutná pěst druhé ruky, dosud třímající hořící fajfku, rozdrtila levou jařmovou kost rabiátovy lebky, po které se následně svezla a rozlámala spodní čelist téže lebky na sedm nestejných fragmentů. Ještě než se surovcovo tělo svezlo k zemi na zahnojenou podlahu, ozvaly se v místnosti dva za sebou rychle jdoucí zvuky. Tyto zvuky způsobila interakce krátkého jasanového obušku a lebek smradlavcových přístojících. Asi po dvou sekundách následovala měkká žuchnutí tři bezvládných těl. Druhý, oproti Ya-panovi Yapachsonovi poněkud mladší trpaslík, si vesele pohodil jasanovým obuškem a zahalekal:

„Tož tak, kurva, a je po ptákách!”

„Tedy, Mistře Yapachsone, věc se má tak.” strážmistr Šupmerkel, velitel místních biřiců, vděčně přijal od hostinského holbu piva a zhluboka se napil. „Kupec Francisko i se svým společníkem, sedí v base, přesně podle přípisu pana hejtmána Nágla z župního ouřadu. Čeká na eskortu do Carvinu, kde bude vobviněnej z tohohle...” Šupmerkel mrknul do přípisu rozloženého na stole, „ pojízdného podvodu a všeobecného vohrožení vohněm. Eskortace ovšem nebude možná ihned.” pokrčil strážmistr smutně rameny.

„Jakpak to!?” vložil se do hovoru mladší trpaslík a bouchl o stůl svým korbelem, až pěna vystříkla ke stropu.

„Věc se má tak,“ zopakoval Šupmerkel a otřel si zpcené čelo, „Francisko se bude muset nějakou dobu zvtavovat. Při cestě do šatlavy uklouzl na schodech tak nešťastně, že si zlámal obě ruce, vyvrkl koleno a natrhl hubu až k uchu. Svědkem nehody je tadyhle biřic Mlejnek, kterej Franciska do šatlavy vedl a kterej má chalupu hned vedlevá toho shořelýho skladiště, vinou jehož požáru došlo i ke spálení Mlejnkova chlívků, kozy, tří slípek a vohoření jednoho děcka, který se pokoušelo chlívek hasit..., ehm. Biřice Mlejnků, vid’,” Šupmerkel mrkl na pohledem uhýbajícího ozbrojence přešlapujícího opodál, „celá záležitost mrzí, ale nebyl s to nehodě fakticky zabránit!”

Mladý trpaslík pobaveně pohlédl na Yapachsona a chystal se něco říct, ale byl zaražen výmluvným gestem.

„Inu, nehody se stávají - to se nedá nic dělat.” promluvil starší z trpaslíků. „Z druhé strany ovšem, pakliže rodinný příslušník pana Mlejnků podnikal účinná opatření k zabránění vzniku nebo zmenšení škody na námi zajištěném majetku, potom podle článku 23 odstavce b) náleží jemu náhrada účinně vynaložených nákladů v souvislosti s tímto konáním i úhrada škod bezprostředně souvisejících.”

Biřici Mlejnkovi stojícímu opodál se rozjela huba od ucha k uchu a ze vzniklého otvoru vyrazilo tiché, ale spokojené: „Héééép!”

Strážmistru Šupmerkelovi se viditelně ulevilo, přestože v něco podobného od trpaslíků doufal. Vzápětí se ovšem vrátil zpět do své úřední role a pokračoval: „Mimo této oficiální zprávy mám pro vás, Mistře Yapachsone, dopis z vašeho, ehm, finálního ústavu. Vomylem jsem

rozlomil pečeť, jelikož jsem se domníval, že je to dopis pro mně, jenže nebyl... .” strážmistr se rozpačitě poškrábal ve vlasech. „Dokument jsem pochopitelně nečetl.”

Yapachson se natáhl po podáveném pergamentu a podezřívavě se na strážmistra díval.

„Lépe řečeno,“ odkašlal si velitel, „přestal jsem číst, když jsem zjistil, že není pro mně!”

„Tož, pro keho to je, sa dá poznat’ nejlepší podle adresy na rubu, ne!” poznamenal ironicky mladší trpaslík a pohlédl na Yapachsona. Strážmistr se nejdřív uraženě nadechl, ale pak jen omluvně pokrčil rameny. Yapachson se soustředěně začel do dopisu.

„Hmm,“ zabručel po notné chvíli, „máme tady další případ Schmutterbergu...”

Mladší trpaslík mu zvědavě nakoukl přes rameno.

„U dolu Lazy došlo ke zmizení konvoje s drahokamy vytěženými za celý kvartál.” Mladý Schmutterberg ukázal na něco v listině: „Tož totok ale nebylo přímo u toho dolu. Hen sa píše, že sa konvoj ztratil na královskej štrece u mostku přes řeku Olešnicu. To bude tam, jak je ta rokla, ne? Tož to je enem pár hodin cesty, do tmy jsme na místě. Vyrážáme hned?”

Yapachson zamyšleně kýval hlavou, zatímco na tváři strážmistra Šupmerkela se objevilo zděšení: „Jet na noc k olešnické rokli? Panové, to nemůžete myslet vážně!”

„A pročpak bychom tam neměli jezdit na noc?” zeptal se napůl pobaveně mladší trpaslík.

„No, to přece...,“ nadechl se udiveně Šupmerkel, „to ví každý, že za tmy se k olešnické rokli není radno přibližovat. Vždyť tam pod mostem řadí troll!”

Miro Schmutterberg propadl upřímnému a nevázanému záchvatu smíchu.

„Tož to si děláš prču, strážmistře! Hehe! Troll pod mostem přes Olešnicu! Dyt’ to mi vykládala stařenka Schmutterbergová, když jsem byl malý ogar, a tomu je dobře pětadesát roků. A stařenka to měla od svojho dědka, který to znal už jako děcko..., a to sa údajně stařeček dožili dvěstavosumašedesát roků! Ať to počítám zleva nebo zprava, vychází mě, že pokud tam ten troll vůbec kdy byl, tak tomu mosí byt’ takových dobrých čtyřista let!”

Trpaslík se zhluboka napil piva, oťel si vousy a, stále se pochechtávaje, poplácal dotčeně se tvářícího Šupmerkela po rameni a smíflivým tónem dodal:

„Nečerti sa, biřicu, pivo tu máte dobré, řízné, silné jak noha od stolu. Nedivím sa, že po něm blbnete. Co vy na to, Mistře Yapachson, hehe? Troll...” trpaslík se, nevěřicně potřásaje hlavou, otočil na svého představeného.

Ya-pan Yapachson se však nesmál. Zamyšleně se zadíval na Šupmerkela a pak řekl: „Povězte mi o tom víc, strážmistře. Schmuttelberga si nevšímejte. Je to mladý nerozvážný trpaslík. Často dřív mluví, než myslí!”

Mladému zamrzl úsměv na tváři: „Ale Mistře, přece troll...”

„Bud’ zticha, Miro!” okřikl jej Yapachson. „Poslechneme si, co nám tady pan strážmistr chce říci. Ty mlč, nastraž uši a šoupej nohama!”

Strážmistr Šupmerkel se po těch slovech nadmul jako krocan a na mladého trpaslíka už se ani nepodíval.

„Věc se má tak,” začal obligátně vrchní biřic.

„Moment, strážmistře!” přerušil jej náhle starší trpaslík. Šupmerkel se překvapeně zarazil a zvedl ruce v tázavém gestu. Trpaslík mu věnoval dlouhý pohled: „Jedl jste už dneska?”

Šupmerkel překvapeně zamrkal a otevřel naprázdno ústa.

„Ne. Totiž, já ještě ne!”

Slova nevyšla z otevřených úst strážmistra, ale vyhrkl je stojící biřic Mlejnek. Jeho tvář vyjadřovala očekávání a Mlejnek naznačil krok směrem ke stolu. Yapachson se usmál:

„Tak jste oba zvaní. Poobědváme, přátelé, a to po trpaslicku!”

* * *

Toho dne se hostinský Ondřej, zvaný bůhvíproč Sapkáč, i se ženou nezastavil až do večera. Dvě děvečky a pacholek jakbysmet. Začalo to zcela nevinně tím, že se Mistr Ya-pan Yapachson, jeho pomocník Miro Schmuttelberg, strážmistr Šupmerkel a biřic Mlejnek sesedli k jednomu stolu, nechali přinést desetipintový soudek puškvorcového piva (prý jako aperitiv) a jali se objednávat. Ya-pan jako překrm vybral na jalovci zauzeného lososa v aspiku a vařený

hovězí jazyk sedm dní marinovaný v česneku a ostré paprice s nakládanými cibulkami křehkými jako vánoční ozdoby. Miro Schmuttelberg, aby nezůstal pozadu, objednal polévku z kitajské kachny s černými houbami a koriandrem, posypanou cibulkou osmaženou do křupava.

„Polévka”, zdůraznil mladý trpaslík, „mosí byt’ hustá jako sopol!” A dodal, že jinak že ji on, Miro Schmuttelberg, nalije jemu, prokletému hostinskému, do gatí. Hostinský jako pozornost donesl salátek z čerstvých výhonků pampelišek a spařených mladých kopřiv přelitý vinným octem a zasypaný hrubou mořskou solí. To prý jen, aby lépe trávilo. Dále byl zamluven pečený jehněčí hřbet na tymiánu, prokládaný špekem a čerstvými smrži, k tomu pyré z mačkané cizrny a karotky sypané mladou cibulkou a pažitkou. Šenkýř proponoval od rána v chlebové peci tažený volský pupek na celeru a petrželi se spoustou šťávy a pepře, pokrytý sekanou kurdkou, podávaný se sotva vychladlým kovářským chlebem. Když objednali, zavdali si všichni čtyři stolovníci po putýnce puškvorcového piva, které bralo a bylo řízné jako křen. Byl přinesen losos a uzený jazyk v množství, které bylo ze strany stolovníků shledáno jako zcela nedostatečné. Hostinský podnosy doplnil a společnost je během několika okamžiků učinila zcela prázdnými. Kotel kouřící, voňavé a nadmíru soplovité polévky byl rovněž rychle vyprázdněn, a to zejména zásluhou Mira Schmuttelberga. Hosté si znova zavdali z korbelů a počali si povolovat opasky a šerpy. Pak si Ya-pan Yapachson dlaní oťel vousy, distinguovaně odříhl a prohlásil: „Myslím, pane strážmistře, jestli dovolíš, že teď nastal ten pravý čas, abys nám vysvětlil, jak se má ta věc s tím olešnickým trollem!”

Šupmerkel, vědom si své důležitosti, přimhouřil oči, rozhlédl se po přítomných a pokýval hlavou. Pak se naklonil nad stůl a přeladil hlas do spikleneckého módu: „Věc se má tak, vážení pánové - troll z olešnické strže je zpátky!” Strážmistr zakoulel očima a znovu pokýval hlavou. Miro Schmuttelberg svíral rty v zadržovaném smíchu, ale když pod stolem obdržel kopanec od Yapachsona, sklapl.

„Začalo to“, pokračoval vrchní biřic, „před pěti léty...!”

„Šesti,” přerušil jej Mlejnek, „to se nám narodila Fanyinka!”

Velitel Mlejnků zpražil pohledem a opět se ujal slova: „Jak říkám, začalo to před pěti nebo šesti léty. To se Olešnice rozvodnila tak, že bylo možno z mostu píchnout halapartnou do vody. Běžně bývá hladina tak o patnáct dvacet sáhů sáhů níže. Havíři z Lazů, mimochodem

tam pracuje spousta vašich..." mrknul Šupmerkel na trpaslíky, „povídali, že důlní dílo pod úrovní vstupní štoly bylo kompletně zatopené. Když voda opadla, začaly se objevovat zkazky o trollovi. Myslím, že ponejprvní inpicident byl hlášený hned na podzim po povodni, co Mlejnek?"

Mlejnek přikývl a potvrdil: „Jo, v říjnu to bylo.”

„Už v září.” opravil Šupmerkel. „V září byl z mostu strženej vůz s menáží pro havíře, co jel poslední v koloně! Nejdřív jsme si mysleli, že se vozka ožral a sjel z mostku sám. Von teda vopravdu byl vožralej jak zákon káže. Když ho našli ležet na mostě, jak vypadl z kozlíku, tak nemohl ani mluvit, ale když se za měsíc zopakovalo nemlich to samý a tentokrát zmizel i povozník, pojali jsme ... todlencto!”

„Povejření!” napověděl Mlejnek.

“Hergot, Mlejnkú, drž už hubu!” obořil se strážmistr na podřízeného a pokračoval: „Pojali jsme podezření, že to nebude jen tak. Zábradlí totiž havíři po tý první nehodě vopravili a vyztužili hajcmanama. Navíc se při tý vopravě zjistilo, že zábradlí bylo nejprve prolomeno dovnitř a pak až ven a taky pilíře mostu byly divně poškrábaný a podřeny. Jenže celou zimu pak k ničemu nedošlo,” povzdechl si Šupmerkel, „poněvadž v zimě šachta netěží, tak se tam ani zpátky nic nevozí.”

Strážmistr se napil piva a pokračoval: “Na jaře, to se rozumí, první dodávka na šachtu. A bác ho! Zesejc jeden vůz! Ovšem tentokrát to nebyla poslední fůra, ale prostřední. Jel za ním ještě jeden vozka a ten svýho koně včas zarazil, když viděl, co se na mostku děje!”

„A co teda viděl?” vyhrkl Miro Schmutterberg rozčilený neustálými dramatickými pauzami.

„Právě, že nic moc, jak se později ukázalo,” nevydržel to Mlejnek. „Slyšel hlavně rachot a praskání dřeva a ržání koně. Vona už byla tma.”

“Vona byla vlastně vždycky tma, když se nad olešnickou roklí něco semlelo“ doplnil Šupmerkel. “Ale tenhleten vozka přece jen něco zahlédl. Tvrdil, že se přes okraj zábradlí vynořila z rokle nějaká obrovská ruka a šmátrala po mostě. Nejdřív si prej myslel, že je to nějaká větev nebo vršek stromu, co se zlomil na svahu. Pak ale, když ta větev sevřela prsty okolo oje povozu a začala jej i s koněm a vozkou stahovat do rokle, tak si uvědomil, že to

žádná větev není.”

„A ten vozka, ten na tom mostě, proč nesekočil z vozu, když viděl co se děje?” skočil strážmistrovi pro změnu do řeči Miro Schmutterberg.

„Von seskočil!“ přikývl Šupmerkel. „„Tedy, nejdříve prej mlátil do tý vobrovský ruky bičem, ale když to k ničemu nevedlo, seskočil a začal vypřahat koně s postraňkú. Kůň sebou házel a vzpínal se, rozuměj - táhlo ho to z mostu do rokle, zkrátka kopl vozku do hlavy, lebka praskla jako vořech a milej vozka zůstal ležet bez sebe. Do rána zhasnul jako svíčka.”

„Nenapadlo pak nikoho, pane strážmistře,” zeptal se po chvílce ticha Yapachson, „podívat se dolů do rokle, co to vlastně způsobilo? Nebo alespoň po nějakých zbytcích, vracích vozů, po zboží... ?”

Šupmerkel se poškrábal ve vlasech: „Jako vlízt do rokle, Mistře Yapachsone?! To teda vopravdu nikoho nenapadlo. Koukali jsme z mostu dolů, to jo! I horníci se spouštěli na lanech, když vopravovali most a kontrolovali pilíře. Ale na dno si nikdo netroufl. Jednak je na podzim a na jaře Olešnice dost divoká - cokolvěk do ní padne - sebere a rozemele na třísky. A za druhý, to vo trollovi se rozkřiklo a ve okolí nebyl nikdo, kdo by měl tu odvahu. Začalo se jezdit ve dne. Ve dne je most bezpečnej.”

„Pane strážmistr!” zvedl dva prsty jako ve škole Mlejnek. „To vo tom bláznovi jim povězte. Jak přišel na radnici...”

„Jó, jó!” přerušil jej Šupmerkel hlasitě. „To se tady vobjevil loni takovej vobejda. Hrozně se cpal za starostou, že je tenhle ten, LOVEC TROLLŮ, hehe! Mámil ze starosty peníze a sliboval, že trolla zneškodní. Chtěl to udělat tak, že jej vyláká z rokle na zvířecí krev a maso, potom, jak prej troll bude to maso žrát, že mu bodne do těla jed a tak že ho sprovodí ze světa. Ptali se ho chlapi v šenku, proč trollovi nevotráví rovnou to maso, aby jako zbytečně neriskoval. On jim na to vodpověděl, že to není jen tak, že jako trollové jsou v báchorech hrozně vodolný protivá utrechům a jinejm trutiznám. No že prej se mu to musí bodnout do těla, aby mu to šlo rovnou do krve.”

„No, a taky“ přicmrndával Mlejnek, „si nechal u kováře udělat takový brnění. Rozřezali starej železnej kotel a ty pláty měl jako přidělaný řemením na těle. I helmu mu přirychtoval - z kýblu - jen mu vystřihl vokýnko na voči!”

„Von měl i takovej bodec s pístem!” převzal si slovo zpátky Šupmerkel. „Že mu tím jako vstříkne ten vitriol do těla. Vypadalo to jako filovačka, co s ní řezníci plní střívka na klobásy. Nechal si z Carvinu od alchymisty poslat nějaké prášky a vodičky. I u místního apatykáře nakupoval a pak dva dny v kůlně za stájema něco vařil a míchal. Smradu bylo, že jsme museli koně vyvést za město na pastviny. Nakonec si ještě nechal poslat ovečku, a že je jako schystanej a že jde na věc, no.”

Strážmistr si usrkl z korbele a otočil se ke kuchyni, odkud už zavonělo jehněčí na tymiánu, potom si nakroutil knír a pokračoval: „Sjednal si dva vejrostky z městečka. Jeden mu táhnul káru s těma jeho krámama, druhéj vedl tu ovci. Vyrazili dopoledne, myslím, že to byla sobota, aby tam navečer byli. Vejrostky měl ten Grossmaulen nebo Maulgrossen, či jak si říkal, poslat navečer domů, aby vo ně mámy neměly strach. Což von teda udělal, jak se nám z vejrostků nakonec podařilo vymlátit. Jenže oni neodešli, ale schovali se kousek vod rokle do houští. Chtěli to veliký trollí mordování vidět. Jak později vyprávěli, nejdřív ze všeho se ten vodborník nadlábl a pak si dal na dvě hodiny šlofíka. Probudil se se soumrakem. Kluci povídali, že se vysvlíknul donaha a začal se něčím mazat. Čím se mazal, kluci z křoví neviděli, ale cítili to prej na dvěsta kroků. Čpělo to, říkali, jako kozlí koule vařený s onucema. Pak si na sebe nandal tu železnou pixlu z kotle, nasadil na hlavu kýbl a chvíli v tom pochodoval a poskakoval dokola, asi jestli to z něj nepadne. Nakonec sebral milou ovečku a uvázal ji na krk dva provazy. Odvedl to boží hovádko na most, kde jeden z těch provazů prostrčil za sloupkem zábradlí a konec si vytáhl zpátky. Pak vzal tesák a hoši si mysleli, že ji podřízne. Ale ne! Jenom jí nařízl na několika místech kůži a krví pomazal zábradlí i most i tu ovci. Pak vzal voba provazy, natáhl si je asi padesát kroků do hloží a čekal. Byla už skoro tma a ovce smutně bečela na mostku. Asi ji bolelo to pořezání. Dlouho se nic nedělo, ale když už byla úplná tma a nad rokli se vyhoupl Měsíc, začaly se dít věci. Nejdřív se, povídali chlapi, začalo ozývat jen takové vzdálené funění a cákání, pak padaly šutry a balvany, zvuky se přibližovaly a nakonec noční vánek přivnul smrad. Smrdělo to přesně tak, jako když se ten Grossmaulen natíral tím svinstvem, jenže stokrát silnějc. Pak se ozvalo vrčení, takový temný, hluboký a silný. Všecičko nepředělaný drnčelo, sypal se štěrk a kamínky a zalíhalo v uších, povídali kluci. Ovce začala řvát jako pomínutá a zpod mostu se vynořil černej pařát, dlouhej a silnej jako mladej strom. Začal šátrat po mostě - jak hledal tu ovečku - jenže ten trollobijec mu s ní z houští pomocí těch napjatejch lan tak šikovně šiboval, že ji nemohl nahmatat. Nakonec se na most se začal z rokle drápat vopravdickej troll. Drolily se skály, praskalo

dřevo a vypadalo to, že most nevydrží, ale vydržel. Troll byl obrovskéj, mružel a ve světle Měsíce vypadal jako by byl z rostlýho kamene. Chmátl se po ovci, sebral ji jako hračku a rázem rozškubl ve dvě. Krev stříkla a bečení ustalo. Troll si sedl a začal ovci žrát. V tom okamžiku vyrazil z křoví ten přivandrovalec s klobáskovou filovačkou. Odvahu měl, to se musí nechat. A rovnou se žene na trolla! Měl ho pěkně zády k sobě, takže se moc nerozmýšlel a vzal ho tím bodcem rovnou do zadnice. Ozval se zvuk, jako když jdete s halapartnou podloubím a chytíte vo kamennej strop, vohromnej skřípot a spousta jisker! Troll se jen poškrábal na zadku a žral dál jako by se nechumelilo. Ten Grossmaul měl asi v ten okamžik utýct. Ale to von ne! Chvilinku si trolla zezadu prohlížel, asi hledal nějaký měkčí místečko, a pak se znova rozmáchl bodcem. Chlapci povídali, že zřejmě něco měkčího našel, protože troll zařval, až se začaly olupovat kusy skal. Pak překvapivě rychle vyskočil na nohy, v prdeli zapíchnutej bodec, na něm visel ten šílenec a pumpoval pístem jako pomínutej. Troll se začal točit dokola jako karuzél, co z něj vo jarmarku blížou děcka, a snažil se zachytit Grossmaula, kterej mu vlál kolem prdele jako šnuptychl z povožu. No neudržel se, to dá rozum. Vodletěl na cestu, a jak se v tom brnění koulel po kamení, dělal kravál jako když hodíte lavor na dlažbu. Troll, i když pořád řval jako tur, ten rachot zaslechl a votočil se tím směrem. Grossmaul se pokoušel uniknout po čtyrech zpátky do houští. Moc mu to prej nešlo, to vědí, všechny ty plechy a řemení. Zkrátka, trollovi asi došlo, že ten špic v řiti a ta plechová nádhera, co se plazí po cestě, nějak souvisí, nebo byl prostě jen nasranej. Udělal dva vobrovský kroky a rozdupnul milýho lovce trollů jako slimáka. Říkali hoši, že to z tý pixly stříklo...“

Jak to pixly stříklo už se trpaslíci nedozvěděli, protože se u stolu objevil hostinský a zahlaholil:

„S dovolením, ctění pánové, sklídil bych se stolu. Budeme servírovat to jehněčí!“

Stolovníci dopili korbele a nechali hostinského, aby poklidil stůl. Yapachson se trochu příkrčil, aby mezi rukama hostinského viděl na Šupmerkela: „A dál?!“

„No, dál už nic“ opáčil strážmistr a hladově sledoval pečínku přinášenou ke stolu. „Trollobijec byl na sračky. Pohřbili jsme ho ve škarpe i s těma plechama. Stejně nešel vyndat. Troll i s bodcem v zadnici a s půlkou ovce hopnul zpátky do rokle a naši dva vejrostej, voba strachy podělaní, zůstali sedět ve křoví, kde jsme je ráno našli... po čuchu. Hmm, a to je ve stručnosti všechno.“

Na stůl přistála jehněčí pečeně vonící česnekem a tymiánem. Šupmerkel polkl a dodal: „Troll se pak dlouho neobjevil. Vlastně tenhle útok , jak vám píšou v tom listě, je první vod tý doby.“

* * *

Sepp von Jelitow zvaný Pižla seděl za stolem, rýpal se v pečeném vepřovém kolenu a uvažoval, že dá kuchaři zlomit obě nohy. Koleno bylo nedopečené, nedosolené a od kosti smradlavé jako psí kšíry. Se sháněním personálu byla ovšem v okolí potíží a veškeré zisky z důlní kantýny plynuly jemu, Seppovi. Vzdychl a pohlédl přes stůl. Před ním seděli tři muži. Ten uprostřed měl neuvěřitelně opuchlou a podle toho mála, co bylo vidět pod špinavým obvazem i promodralou hubu. Obinadlo mu krylo téměř celý obličej a na spodní čelisti bylo vyztuženo jakýmsi drátkou a klacíky. Tlustý obvaz na levé ruce prosakoval krví a dotyčnému evidentně chybělo alespoň půl prstu. Muži nalevo vykukovala z pleše na pravé straně hlavy obrovská černá boule a tvářil se zmateně. Otrhaný, ale mohutný chlapík napravo, žádné patrné zranění neměl, protože nebyl plešatý. Ovšem byl pobledlý s černými kruhy pod očima, které směřovaly každé jinam. Sepp to odhadoval na silný otřes mozku popřípadě slabé krvácení do dutiny lebeční. To poslední nakonec zavrhl. Uvědomil si, že otrhanec by už asi nežil.

„Úuuughuuubgh!“ ozvalo se slabě zpod obinadel prostředního muže a měla to být odpověď na otázku, kterou mu Sepp zvaný Pižla prve položil. Sepp obrátil oči ostentativně v sloup a pak se tázavě zadíval na zmateného pobočnicka vlevo.

„Belek chce říct,“ zablekotal zmatenec, „že nás biřici pustili, z důvodu...“, rozpačitě zapátral očima v nekonečnu, „... z důvodu nepodání žaloby vod těch trpaslíků. Říkali, ti trpaslíci, povídali biřici, že jsme se jako jen poprali a voni nemají žádnou tu...ééé...“

„Uuuugrhjmuuh!“ napověděl mu zavinutec.

„Jo, že nemají žádnou újmu.“ vydechl namáhavě pobočník a vděčně Belekovi kývl.

Sepp si trojici krátce změřil a posunul talíř s netknutým obědem stranou. Sepjal ruce před obličejem a notnou chvíli koukal do stropu.

„Vite, co je to imbecil?!“ zeptal se nasupeně, když se pohledem vrátil ke zdevastované trojici.

Belek něco chrčel, ale jeho levý mluvčí radostně vyhrkl: „Já, pane Sepp, to náhodou vím!” Oči se mu tím zjištěním úplně rozzářily. „Jednou jsme měli v pácu takovýho kantora na muziku, kterej prohrál ve vrhcábech hromadu peněz a neměl se k placení. Aby přišel k rozumu, měli jsme ho postrašit tím, že ho strčíme do drtičky kamení tady na lazecký šachtě. Jak jsme ho tam strkali, tak do toho rachotu řval, že mu ty imbecily poškodějí sluch. Belek si myslel, že nám nadává a tak jej vzal párkrát potěhem a ten kantor se rozbřečel, že to nejní žádný nadávání, že imbecily jako znamenaj sílu toho kraválu... hluku... říkal.”

„Neříkal ten kantor DECIBELY?” zašeptal Sepp a útrpně zavřel oči.

„Jo, decibyly- je to možný, pane Sepp?” hlesl taky šeptem rabiját.

* * *

Sepp von Jelitow zvaný Pižla, pravým jménem Cápek Jelito, byl zloděj, gauner, vyděrač, vrah a současný majitel lazeckého dolu na drahé kameny. Jeho morálně-volní vlastnosti jej pro kariéru gangstera přímo předurčovaly. Byl zlý, krutý a bezcitný. Přesto, že jeho matkou byla vyžilá carvinská štetka a otcem potulný a notně opilý marodér, byl Sepp překvapivě inteligentní. Právě proto nyní nenechal své tři gorily hodit do olšinské rokle, ale jen znechuceně zamával pravačkou ve vzduchu a řekl:

„Kupec Francisko zaplatil za vyřešení svých problémů s pojišťovnou dopředu a naše služby bude nyní reklamovat těžko. Doslechl jsem se, že jej biřicové zkopali natolik, že se soudu v Carvinu patrně nedožije. Zároveň to značí, že nám ani nemůže poškodit naši pověst spolehlivé firmy.” Sepp se odmlčel, poškrábal se na nose a pokračoval:

„Problémy však neskončily. Vyšetřovatel z pojišťovny, který vás takhle zřídil, se nyní má zabývat případem našeho nákladů drahých kamenů, který nám ukradl na olešnickém mostě troll...”

Nalevo sedící mluvčí skupiny se překvapeně nadechl a řekl: „Ale, pane Sepp, přecej ty vozy na mostě...”

„Drž hubu, Kivane!!” Zařval Sepp a udeřil pěstí do stolu tak silně, že z něj spadl jeho smradlavý oběd i s talířem.

„Říkali jsme si, Kivane,” syčel vzteky rudý Sepp, „že o žádných vozech na mostě, vy tři idioti, nikdy v životě nevypustíte ani slovo! Prostě ta slova už nikdy nevyslovíš! Před nikým! Ani přede mnou! Jasně?!?”

„Jo, pane Sepp, žádný voz... nevyslovíš!” sklopil Kivan ustrašeně oči. Dva vymahači seděli zticha jako myšky a oba dva pozorovali pod stolem něco hrozně zajímavého.

„Čili zpět k věci.“ vydechl zhluboka Sepp von Jelitow a jeho obličej pomalu nabíral normální barvu. „Likvidátor z První gnómské cechovní pokladnice se k nám ohlásil na prohlídku i se svým asistentem. Vaším prvořadým úkolem bude nelézt jim na oči. Neuvidí vás, neuslyší vás a ani neucítí váš smrad! Je to jasné?!?”

Gorily současně přikývly a Sepp pokračoval: „Vaším druhým úkolem bude zajistit, aby se nikdo ze zbývajících havířů zbytečně nerozpovídal. Zkrátka, ručíte mi za to, že kromě mne a účetního s nimi nebude nikdo mluvit. Nikdo, rozumíte? Jen já a účetní!”

Trojice opět projevila společný souhlas jako kořata sledující pohyb provázku. Sepp se na ně chvíli znechuceně díval, pak pohled odvrátil a pronesl: „Jděte už, u všech bohů, do prdele!”

* * *

Ya-pan Yapachson seskočil s pronajatého poníka a zamyšleně si prohlížel jeho levou zadní nohu.

„Asi opravdu kulhá.” prohlásil, když viděl, že poník drží nohu nezatíženou.

„Tož dyť vám to už půlhodiny melduju, Mistře! Chráme už od tej doby, co zme sa brodili přes ten potok.”

„Myslíš, že si zvrtil nohu?”

„Co já vím, Mistře! Su trpaslík, tak jak vy. V hovadoch sa nevyznám. Možná špatně stúpil, možná má kameň pod podkovů. Také je možné, že je ta scíplina enem lenivá a nechce sa jej šlapat takú štreku. V každém případě sme u mostku, tož si dajme rauchenpauzu a možme tu zatím poohlédat' co a jak. Jednoducho řečeno - pojďme provést předběžné šetření a zezbírát fakta!” Miro Schmutterberg rovněž seskočil se svého poníka a jal se rozhlížet, kde by ho

nejlépe uvázal. Našel příhodné zatravněné místo pod mladou břízkou, kde byl plácek jako stvořený zrovna pro dva poníky. Obě zvířata uvázal, z jednoho bočního vaku vylovil krátkou fajfku, kterou si nacpal a pomocí křesadla zručně zapálil. Ya-pan Yapachson se mezitím procházel po mostě a něco si čmáral na kousek pergamenu. Miro si to namířil rovnou k levé straně mostu. Zábradlí z půlklád bylo vytrženo v celé polovině své délky a část ho visela se sloupů dolů do propasti.

„Tož to je řádná d'úra.“ prohlásil Miro a plivl přes okraj mostu do zpěněné zahnědlé vody řeky Olešnice. Most byl dlouhý odhadem sto sáhů a srázy rokle, přes kterou vedl, byly už na první pohled neschůdné. „Esli měl tady troll hrabat tú svojú pazúru zezdola,“ bručel Miro a zadupal podrážkou na mostovku, „mosel mít, počítám, dobrých dvacet, pětadvacet sáhů na výšku.“

Yapachson Mirovi neodpovídal. Klečel u okraje mostu v místě proraženého zábradlí na kolenou a něco měřil. Miro k němu přidřepel a chvíli jej pozoroval. Starší trpaslík mu mlčky podal konec kožené pásky s vyznačenými dílky.

„Drž to tady.“ ukázal na místo, kde byl do dřevěného obrubníku mostovky našikmo vtlačen asi dva palce široký, téměř neznatelný podélný otisk. Miro přidržel konec měřicí pásky na označeném místě, zatímco Yapachson popošel o kus dál k druhému podobnému otlaku. Změřil vzdálenost obou souběžných pásovitých otisků a a řekl:

„Přesně sáh a půl - to je běžný rozvor kol povozů!“

„Podívajte sa tam dolů, Mistře!“ zahleděl se Miro dolů do strže na jeden ze skalních výstupků asi dva sáhy nad hladinou. Yapachson zvedl zrak od měřidla a zahleděl se tím směrem:

„Vypadá to jako...“

„Bať!“ přerušil jej Miro. „Né enem vypadá. Je to půl kola s loukotěma a kusem nápravy!“

„Vypadá to jakoby“, dokončil Yapachson, „voda tentokrát nevzala úplně všechno.“

* * *

Trpaslíci své poníky vedli těsným úvozem. Povozy hluboce vyjeté koleje pomalu zarůstaly travou, což naznačovalo, že čilý dopravní ruch se zde zrovna nevede. Úvoz byl lemován tu vyššími, tu nižšími skalními bloky, které byly střídány nízkým porostem zarostlými svahy nebo temnými průrvami vedoucími bůhví kam. Tlumený klapot koňských kopyt se rozléhal mezi tichými skalisky, jenž se pomalu nořily do večerního stínu.

„Počítám,“ zahalekal mladší z trpaslíků, „že k šachtě to bude tak ještě dobrých šest, sedm mil. Dondeme tam až po setmění nebo...“ Miro náhle zmlknul. Zůstal nehnutě stát a začal nasávat vzduch širokým chřípím. Yapachson se zastavil také.

„Čujete to, Mistře?!“ oslovil jej tlumeně Schmutterberg. Yapachson začenichal a přikývl.

„Oheň!“ odvětil.

„A pečená slanina!“ dodal Miro.

Vůně se linula z úzké průrvy mezi skalními sloupy nalevo. Miro sáhl do jednoho z kožených vaků, kterými byl obtěžkán jeho poník a vytáhl krátký jasanový obušek. Potom se obrátil na Ya-pana Yapachsona, pokynul hlavou směrem k rozsedlině a tlumeně řekl:

„Prosondoval bych to, Mistře? Co říkáte?“

Yapachson se zachmuřil, pak sáhl i on do svého vaku a vytáhl dvacet palců dlouhý, nebezpečně vyhlížející lovecký tesák.

„Sám tam nepůjdeš,..“ poznamenal suše. „Medvěd si tam asi špek nepeče, ale můžeme potkat něco daleko horšího.“

Pokud možno tiše se protahovali úzkým průchodem mezi skalními bloky, který se tu a tam rozevíral natolik, že mezi skály pustil i pár paprsků večerního slunce. Vůně ohně a slaniny byla čím dál víc intenzivnější. Po pár desítkách kroků se průrva začala rozšiřovat a tvořit jakési náměstíčko mezi skalními bloky. Uprostřed plácku hořel malý ohniček, na kterém, podložena kameny, stála pánev s tlumeně prskajícím pokrmem. Nad pánví se skláněla rozložitá postava a soustředěně do jídla píchala malým nožikem. Yapachson se Schmutterbergem vyšli ze stínu rozsedliny do osvětleného prostoru a zastavili se. Sklánějící se postava postřehla pohyb, neuvěřitelně rychle odhodila nožík a hmátla pro o balvan se opírající těžký kovaný kilof. Před pánvičku se do bojového postoje postavil širokoplecý, bradatý

trpaslík v plátěné kapuci a prošivané kožené zástěře. Všichni tři na sebe chvíli hleděli. Potom Yapachson pokynul Mirovi a oba své zbraně sklonili dolů. Yapachson pomalu zvedl pravačku a zaťatou pěstí trpaslíka v zástěře pozdravil.

„Vylekali ste mňa, kurva!“ houkl na ně bradatý od ohně. „Málem sem sa poscal!“

Majitel pánvičky, špeku, zástěry a hornického cepínu také mírně sklonil svou nebezpečně vyhlížející zbraň a smířlivě na příchozí zavolal:

„Co ste zač a co tu v tej d'úře, u všech všudy, chcete?!“

„Co by, strýcu,“ odvětil mu mladý trpaslík s úsměvem a spustil svůj obušek k boku, „sme pocestní, co na cestě začuli pečenů slaninu a čuch jich přivedl až tu k vám.“

Cizí trpaslík se zatvářil nedůvěřivě a svůj kilof zase trochu přizvedl: „Cesta vede enem k šachtě, tam ani zpátky poctiví pocestní dávno nechodijá. Leda tak lumpi nebo podvodníci. Vy ste keří z nich?!“ Trpaslík se ještě více rozkročil a tlustými prsty pevně sevřel násadu cepínu.

„Tož strýcu...“ začal smířlivě Miro, ale Yapachson jej gestem umlčel.

„Jsem Ya-pan z rodu Yapachsonů, zástupce První gnómské cechovní pokladnice a toto je můj pobočník, ne zcela vychovaný, Miro Schmutterberg. Odpusťte nám, že vás rušíme při večeři, ale ucítili jsme oheň a opatrnost nám v těchto končinách velela prozkoumat jeho původ.“ Yapachson se mírně uklonil a svůj tesák zastrčil za pás.

„Z První gnómské?“ zabručel obránce pánvičky. „Tož o vás vím, že máte přijít. Cosi o tem mrmlal ten zmetek účetní, když ňa včera vyhazoval z roboty. Žebrák jeden zdechlý mi vyplatil enem polovicu sjednaného foršusu, že prý nemá, ale že když odejdu hnedkaj, že mi dá úpis pro kupce Franciska v městečku, a ten že mňa vyplatí.“ Trpaslík spustil kilof k zemi a dodal: „Enemže Francisko je zavřený v lochu a eště prý je dokopaný od biřiců jako stará ertepla. Tož sa vracám. Buď mi ten šizuk brýlatý vyplatí na ruku, co mi šachta dluží, nebo mu tu s tým kilofem zrobím také věci, že mu vlastní děcka začnú říkat' maminko!“

Trpaslík odplivnul, opřel cepín zpátky na místo, kde stál před tím: „Tož nestůjte tam, páni. Pojd'te k ohňu. Přikrojím pár kúsků špeku a uhostím vás. Na šachtu dnes nedondete. V úvoze je tma o hodinu dříveje a v tých d'úrách ke koncu byste sa zle potlúkli.“

Otáčel se zpět k pánvi, ale pak se plácl do čela a utíraje si pravačku do zástěry řekl:

„Su já to ale nezdvořák, nepředstavil sem sa! Su nějaký Kotty Vicherek - štajgr, ale volajů na mňa Kotlík, že prý furt žeru. Nu co, je to pravda!” zakřenil se trpaslík a napřáhl směrem k přichozím obrovskou mozolnatou tlapu.

* * *

„Tak troll ukradl vozy z drahokamenama?” pokýval hlavou Kotty Vicherek a přihodil do ohně klacek, kterým před tím rozhrabával žhavé uhlíky. „Heh, tož to sú věci na světě!”

Tři trpaslíci seděli kolem planoucího ohníčku mezi skalami, od kterých se odrážely mihotavé odlesky plamenů a zvučný praskot hořících smolných větví. Opodál se na řídké trávě popásali dva poníci, které bylo nutno odstrojit, aby se protáhli úzkou průrvou vedoucí na toto místo. Štajgr Vicherek se poškrábal v hustém vousu a pokračoval:

„Milí páni finančníci, vždycky sem sa choval poctivo a, pokud možno, nelhal. Tatík mňa totiž jako ogara za lhaní vždycky tak ztřískal, že sa mi do dneška při lži křiví huba a pálí prdel. Když sa mňa teda poctivo ptáte na můj názor, poctivo vám odpovím. V šachtě Lazy sa za posledních pět roků vytěžilo asi tolik drahokamenů, co by sa vešlo hen do tej fajky a eště by vám kúsek místa zbylo.”

Yapachson se Schmuttelbergem se na sebe významně podívali, ale Kotty Vicherek pokračoval:

„Šachta funguje nějakých stopadesát roků a jako geologická lokalita je velice vzácná, neboť sa tu kombinujú horniny jak původu vulkanického, tak, díky řece Olešnici, aji původu sedimentárního. Těží sa tu belenity, vepasy, pyromaríny a semo tamo sa najde aj gerazit. Díky letitej exploatacii sa ovšem úroveň těžby dostala dost hluboko pod úroveň hladiny okolních vodních toků, zejména pak už řečenej Olešnice. Odčerpávání průsaků stálo za posledních čtyřecet roků nemalé peníze, nicmeněj sa to furt velice vyplácelo.”

Vousatý štajgr se natáhl pro další kus dřeva přihodil ho na oheň a pokračoval:

„Zásadní zlom, abych tak řekl, nastal po tej povodni před šesti rokama. Hladina Olešnice sa,

podla kronikáři z Chrámu Jelizabeta, dostala na hranicu tisícitej vody. Mimo masivní průsaky a zvednutí hladiny vod spodních, došlo k zaplavení vetérek. To sú horizontální nebo vertikální větrací šachtice a komíny. Došlo ke kompletnímu zalití celého důlního díla. Vrstvy naplavenin, vulkanickým vrásněním pomíchané s vrstvama vyvřelin, sa nacucaly vodů a začaly sa hrútiť. Najprv sa tvořily enem kaverny a závaly, ale pak, trpaslík si zavdal z kožené čutory, kterou vyštrachal odněkud ze svého batohu, „rúbly dolů celé dvě náplavové patra. Jednoducho - vrch hory je kompletně vybraný a do spodních štol sa s dostupnou technologijú nikdo nedostane. S šachtú je ámen!” Štajgr si odplivl do ohniště a podal čtoru Yapachsonovi. Ya-pan Yapachson se natáhl po podávané polní lahvi, ale nenapil se - jen ji zamyšleně otáčel v rukou - po notné chvíli ticha pronesl:

„V písemném hlášení škody, které od majitele dolu obdržela První Gnómská, bylo uvedeno, že se ztratila těžba za celý kvartál - řádově kameny za desítky tisíc zlatých. Vše bylo řádně doloženo těžebními listy a účetními výkazy....”

Kotty Vicherek zvaný Kotlík hleděl upřeně do plamenů a mnul si masitý nos:

„Tož k temu už možu říct enem toto - v magacínu žádné šutry nebyly - do Carvinu sa tudíž nemohly žádné odvážat. Co bylo na papíře nevím a ani to nechcu vědět. Fakt je, že před necelýma dvěma rokama převzal šachtu od důlní společnosti jakýsi Sepp Jelitow - gauner, podvodník a šizuň pár ekcelánc. Jeho hlavní účetní je skoro takové hovado jako on. Vyhodili osm chlapů z deseti. Zůstalo nás tu pár nepostradatelných, aby sa důl udržal v chodu. Čerpeme vodu, rabujeme drahé hajcmany, vozíme hlušinu z placu na plac - až poslední dobú nám dochází, že to može z venku vypadat jako těžba, ale opakuju, že na šachtě sa dobré štyry roky nenašel ani oblázek, kerý by měl nejakú cenu. Když si jeden dá všecko pěkně na kupu a k temu přihodí toho zabitého trolla - není těžké sa domylset- co sa tu děje!”

„Zabitého trolla!” Vyprskl překvapeně Miro Schmutterberg. „Ale toho sa přeca zabít nepodařilo! Utekl zpátky do rokle...”

Štajgr Vicherek se smutně usmál a pokýval hlavou:

„Všeci dokola - aj šachtoví, aj lidé z městečka - všeci si myslíj, že troll je naživu. Přeca po tom, co rozdupnul toho nešťastného trollomordýřa, utékl aj s ovců a injekců v řiti. Ztratil za zpátky do labyrintu olešnických strží. A včil zaútočil znova. Nač pochybovat?!”

Štajgr převzal od Schnuttelberga čturu, zaval si a pokračoval: „Představím vám včil kohosi, páni vyšetřovatelé, kdo vám poví, jako to s trollem doopravdy dopadlo.” Kotty otočil hlavu doleva a zahleděl se kamsi do stínů mezi skály a balvany. Poté se nadechl a vydal ten nejroztodivnější zvuk, kteří oba trpaslíci za svůj život slyšeli. Ve stínu se cosi pohnulo, zašramotil štěrk a na světlo vyšlo něco velice zvláštního. Bylo to droboučké stvořeníčko s červenou hlavou. Udělalo váhavý krůček směrem k nim, ale pak se bázlivě zastavilo:

„Kurva-mník,permoník!” hlesl Miro Schmuttelberg a překvapeně si sundal čepici.

* * *

„Ptám se tě ještě jednou a vícekrát to opakovat nebudu!!! Kam a komu si to chtěl odnést , ty zatracený zrádný šmejde?!?”

Sepp von Jelitow ukazoval na tlustou knihu v kožené vazbě. V kůži vazby byl vytlačen nápis :

TĚŽEBNÍ DENÍK - VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT

Pod tímto nápisem pak bylo slabě a neuměle vyškrábáno:

INTERNUS

Na knihu, ležící v účetní kanceláři dolu Lazy, se právě v tu chvíli upíralo pět páru očí. První tři páry zíraly poněkud tupě, neboť patřily Belekovi, Kivanovi a Zerdovi, vymahačské bandě Seppa von Jelitowa. Zerdovi se oči dosud trochu rozjížděly v důsledku nedolčeného otřesu mozku, který způsobil jasanový obušek Mira Schmuttelberga před dvěma dny. Čtvrtý pár očí nervózně mžoural zpoza zlaceného cvikru hlavního účetního dolu Lazy Berga Trifura. Pátý pár očí hleděl na knihu ze zle rozbitého obličeje. Obličej i oči náležely havíři Tonu Magmentovi, jehož tělo bylo přivázáno k bytelné jasanové židli a vykazovalo také jasné známky předchozího brutálního bití. Z úst Tona Magmenta odkapávala směs slin a krve, těžce sípal a z levého koutku úst mu na kousku tkáně visela vyražená stolička. Mlčel.

„Fajn!” Zvolal téměř zvesela Sepp von Jelitow a tleskl dlaněmi. „Seberte tu zdechlinu a do stodoly s ní. Připravte mi zástěru a náradí. Na tohle nemáme čas!”

Tonu Magmentovi se strachy zúžily oči a zachrčel. Veliké tlapy Kivana a Zerdy ho popadly pod pažemi a i se židlí jej táhly ven z místnosti. Z šera venku se ještě chvíli ozývalo jeho vzdalující se vytí. Stodola za výběhem prasat, chovaných pro potřebu kantýny, sloužila pouze k jednomu účelu. A Ton věděl k jakému.

* * *

Sepp z Jelitowa zvaný Pižla otřel veliký zubatý nůž dranžírák do kusu hadru. Ve stodole byl ticho, které rušily jen kapky pleskající ze stolu na zem.

„Uklid’te to!“ Rozkázal Sepp svým nohsledům a pohodil hlavou směrem ke svému dílu. Na stole ležela hromada ještě kouřícího masa, ze které trčely kusy kostí a také provazů. Vnitřnosti byly ve škopku na zemi. Pižla dostal své přezdívce a byl na to hrdý.

„Prasatům?“ zeptal se bezbarvým hlasem jeden z pomocníků.

„Prasatům!“ potvrdil Sepp a zastrčil nůž do pouzdra na kožené zástěře.

* * *

„Neboj sa, Lulánku, to sú samí kamarádi, nic ti nezrobíja!“ Chlácholil Kotty Vicherek droboučkého permoníka, který váhavě přešlapoval v dosahu stínu skalisek.

„Nehýbte sa prudko.“ instruoval Kotty polohlasně trpaslíky. „Má špatné zkušenosti s cizincami, mohl by sa vyplašit a zdrhnúť.“

Kotty podřepł a nastavil k zemi dlaň. Permoníček se začal opatrně přibližovat a bedlivě při tom pozoroval neznámou dvojici. Když se ocitl blíž k ohni, začalo být patrné, že celé jeho tělo je pokryto hladkou splývající srstí nebo vousy a jeho hlava, že není červená - to jen těsně přiléhající, po nos naražená rudá čepička činila takový dojem. Permoník byl sotva půl stopy vysoký a vydával slabé pisklavé zvuky. Přišel až ke Kottově nastavené dlani a nastoupil na ní jako na plošinu. Štajgr jej opatrně zvedl a posadil na balvan u ohně. Nahmatal pánvičku pohozenou na zemi, sebral s ní zbytek opečené slaniny a podal stvořeníčku. Permoník po špeku dychtivě sáhl a zakousl se do něj, až to křuplo. Trpaslíci z města ho poměrně vyjeveně

pozorovali.

„Jmenje sa Lou-lu-la, “ obrátil se k nim štajgr Vicherek, „ale já mu říkám Lulánek. Jak víte, permoníci sú strašně plaší a vzácní. Celé generace jich ludští havíři chytajú a prodávajú do cirkusů, kabaretů nebo děckám na hraní. Není sa co divit, za šichtu si havíř zarobí sotva půl koruny, ale za permoníka dostane tři zlatky. Chytajú jich do sklopců, pastiček nebo enem tak pod kýble. Staří sú mazaní, ale mládě chytíte raz dva. Toť Lulánka jsem našel tři roky zpátky pod litinovým kastrólem z těžko pochrůmanů nožků. Chytil sa na špek , chůďa jedno. Však je to eště skorem děťátko. Choval jsem ho půl roku ve střelmistrovkém skladu, od kerého jsme měl klúče enem já. Zpočátku to vypadalo, že scípne, ale potem sa zvetil. Naučil mňa pískat jako oni, takže se včil dorozumíme.” Kotty Vicherek, který by, co se vizáže týče, mohl od hodiny působit jako loupežník, se úplně rozněžnil. Trpaslíci se po sobě rozpačité podívali.

„To on mi, pánové, prozradil, co sa stalo s tým olešnickým trollem!” doplnil štajgr.

* * *

Permoník seděl na balvanu a ocucával si prsty mastné od slaniny, zpod okraje čepičky blýskal perlovýma očkama po trpaslících a odfukoval přejedením.

„Tož, Lulánku, nenech sa prosit'. Povykládaj hen pánom, co víš o tom trollovi - já jim to převyprávjám po našem!” naléhal na pidimužika Kotty. Permoník tence zahlaholil složitou melodií. Kotty se zakabonil, poškrábal ve vousech a řekl:

„No to je taky fakt!” Obrátil se k trpaslíkům, „Lulánek povídal, že to nebude říkat zbytečně znova. Že prý už mi to několikrát vyprávjal, tak až prý vám to povím sám!”

Yapachson se na něj podíval a přikývl: „Samozřejmě to bude stačit od vás. Alespoň pro začátek.”

„No, tak podleťva toho, co říkal tuto Lulan,“ řekl trpaslík a podíval se na permoníka - ten si založil ruce na prsou a přikývl, ”byl on tu noc, co proběhl ten trolí hunt, v puklinách olešnické strže, kde permoníci sbírajú protěže a lišejníky. Dostávají sa tam ze šachty vetérkama a aji svojima cestičkama, o kterých nemajú havíři ani poněťí. Nejprv prý prošel troll od svojho brlohu v jeskyni nahoře ve strži směrem k mostu a pak bylo chvílu ticho. Ticho však vystřídalo

veliký kravál, kameně sa sypaly a Olešnica bublala, jak by v ní voda vřela. Potem, Měsíc za tu dobu nepošel ani o dvě délky, sa troll hrnul nazpátek. No, hrnul asi není to pravé slovo - prý sotva lezl. Nohu táhnul za sebou a měl ju celú zmrtvělú nebo co. Z jednej pŕľky řiti mu trčalo cosi dlúhého, co sa ve svetle Měsíce blyščalo jak psí kule. Lulánek povídal, že troll pak už daleko nedošel. Temno mručal, párkrát klesnul na kolena a po pár desítkách vrávoravých kroků padl rovnú na hubu. Do rána prý funěl do vody a robil slušné vodotrysky. Jakmile přišlo ráno a do strže zasvítily první paprsky slunka, byl konec.”

„Konec.” zopakoval celkem zbytečně Miro Schmutterlbergr.

„Tož bať,” řekl Kotty, který si to vyložil jako otázku, „slunko trolla načisto zkamenělo. Hépnul, béknul aj zadnicú jakýsi zvuk zrobil a ztuhnul. Prý na tu trolí skúru účinkujú ze slunka jakési fialové paprsky či co a působí tento... Petrifikaci! No, pro nás je podstatný výsledek a tím je ten první fakt, že troll je zkamenělý, rozpadlý na kusy a tím pádem zdechlý na věky věků. Druhý fakt je také zajímavý - kdo ukradl náklad neexistujících drahých kamenů, když z trolla byly v té době enem nové peřeje v Olešnici, he?!?”

„Bravo, Kotty!“ ozvalo se hlasitě od rozsedliny, kterou se do prostoru mezi skalami vstupovalo. Do výseče osvětlené ohněm vešlo pět postav. Čtyři byly vysoké a urostlé, pátá drobná a nanicovatá. Nejnápadnější na nich bylo, že byly všechny ozbrojeny dvourannými kušemi... a všechny mířily trpaslíkům na prsa. Kotty Vicherek se přesto pokusil bleskurychle sáhnout po svém kilofu. Zadrnčela tětiva a trpaslík bolestně zasténal.

„Kurva!” vyklouzlo mu z úst. Hleděl na opeřený konec pŕľ palce silné šipky, která mu trčela z předloktí.

„Bravo, Kotty!” zopakoval ještě jednou Sepp von Jelitow. „Původně jsem ti chtěl gratulovat jen ke tvému úsudku. Na havíře vskutku brilantní dedukce. Bohužel, díky tvému úsudku to už Tony Magmento má za sebou. Než vypustil duši, stačil nám prozradit, kam ti měl naši účetní knihu donést. Nyní však musím ke gratulaci připojit i své díky. Děkuji ti, že si mi svým nepředloženým pohybem pomohl překonat tu hloupou bariéru ohledů, která ze začátku brání vykonavatelé trestu v zahájení nevyhnutelného, která vyplňuje planými tlachy a zbytečným zdůvodňováním čas předcházející zasloužené exekuci, která... ,“ Sepp zvedl oči teatrálně k nebi a předstíral intenzivní přemýšlení při volbě vhodných slov.

„Ech, coby!” řekl nakonec po chvíli znuděně a prostřelil štajgrovi i druhé předloktí.

* * *

Všichni tři trpaslíci byli svázáni tak pevně, že se jim během několika minut zcela odkrvily končetiny a oni přestali trpět intenzivní bolestí, kterou jim hluboko zařezaná pouta působila. Kottymu Vicherkovi navíc díky tomu přestaly krváčet rány na předloktích. Leželi u ohně a z nedalekého balvanu na ně pošilhával Zerdy Cibulka. Mířil na ně kuší. Yapachson chvíli uvažoval, zda by je při své zrakové indispozici byl schopen vůbec trefit, ale nakonec vyhodnotil, že vzdálenost, na kterou by bylo nutno střílet, téměř vylučovala možnost minutí cíle. Zbytek bandy v čele se Seppem Jelitowem, prohledával trpasličí zavazadla.

„Csss,” syknul Miro Schmuttelberg na Yap-an Yapachasona, „Mistře, počujete mňa?”

Yapachson nehnul ani brvou.

„Mistře?!”

Opět bez reakce. Po chvíli se však opodál střežící Zerdy na moment pootočil, aby se podíval, co dělají ostatní kumpáni.

„Slyším tě, Miro,” zašeptal Yapachson, „ale ležím ksichtem k tomu idiotovi s kuší - nemůžu mlít pantem, jako ty, který ležíš za mnou, aniž by si toho všiml. Pamatuj - zahýbe se pravé chodidlo - znamená to ano, levé chodidlo - ne!”

„Ticho tam nebo vám pošlu jednu opeřenou!” Houkl na ně Zerdy a výhruzně pozvedl zbraň. Trpaslíci ztichli.

„Mistře,” zkusil to za chvíli Miro téměř neslyšně, „slyšíte mňa včil?”

Pravé chodidlo. Chvilí bylo ticho.

„Kurva, mistře, v tem kalupu sem zapomněl, esli je pravá ano nebo ne! Stukněte pravou dvakrát esli je to ta ANO-noha!”

Pravá bota se dvakrát pohnula.

„Tož melduju, že Kotty je vomdlenej - asi skrze ten krvotok na rukách. Malej pidimužik asi

zdrhnul - nikde tu není.”

Pravá noha souhlasila.

„Mistře,” ozvalo se po chvíli zase, „máte v límecu pořád to, co sem vám před časem zašival?”

Ya-pan Yapachson si úlevně vydechl. Konečně to Mirovi došlo. Pravá noha se pohnula.

„Tak sa nehýbe a zrobte sa o kúsček větčí, aby mňa to hovado s kušú co jak najmeněj vidělo.”

Yapachson obrátil oči v sloup, což Miro Schmutterlbergr naštěstí nemohl vidět. Po chvilce téměř neznatelného šramocení a šustění uslyšel Ya-pan těsně za uchem Mirův dech a pak jej něco silně zatahalo za límec. Zerdy zvedl oči a podíval se směrem k nim. Trpaslíci ztuhli.

„Zerdy,“ ozval se Seppův hlas, „přihod’ na oheň dřevo, hovno tady vidíme!”

Zerdy zabručel, položil kuši a sehnul se k hromádce dříví.

„Teď!” syknul Yapachson a zároveň ucítil škrubnutí za límec, které jej málem pootočilo. Chrastí přihozené na oheň zapraskalo a přehlušilo zvuk páraných švů. Miro se za Yapachsonem zprudka převalil, takže se jeho hlava rázem ocitla v místech, kde měl Ya-pan za zády svázané ruce.

„Co je tam!“ Pohybu si Zerdy nemohl nevšimnout. Přiskočil k zajatcům a kopancem odkulil Míra stranou.

„Co tady zkoušíš, zmrde!” další kopanec.

Schmutterlberg heknul: „Chce sa mi na malú! To mám robiť pod sebe?!”

Zerdy Cibulka se rozpřáhl a udeřil trpasílka pěstí do obličeje, aby jej vzápětí kopl do podbřišku. Miro zasténal a kolem rozkroku se mu začala šířit tmavá skvrna ve světle rozhořívajícího se ohně dobře viditelná. Zerdy se uchechtl, mávl rukou a vrátil se zpět na balvan. Trpaslíci leželi notnou chvíli bez hnutí - pak Yapachson uslyšel brumlání:

„Kdyby sa jeden nepochcal, tož by ho snád’ ukopali!”

* * *

Banda Seppa von Jelitowa se v trpaslických zavazadlech hrabala více než čtvrt hodiny, než účetního Trifura napadlo podívat se i do postraních brašen sedel. Vytáhl velkou složku v nepromokavém plátně a truhličku s inkoustem a brky. Chvilí ji ukazoval Seppovi, pak si sedl u ohně, přihodil klestí a počal pročitat jednotlivé dokumenty. Některé listiny házel po pročtení rovnou do ohně - jiné dával stranou. Sepp se mu celou dobu díval přes rameno. Když Trifuro skončil - podal listiny Seppovi a řekl: „Je tam všechno - zatím nic neposlali!”

„Tak tomu říkám příznivé zprávy, pane Yapachson!” pronesl Sepp hlasitě a nakloněn k ohni se probíral listinami. „Tady pan účetní Trifuro je přesvědčen, že jste na První gnómskou pokladnici zatím neposlal žádné dílčí výsledky svého šetření. To nám opět uspoří spoustu povídání a zbytečných komplikací.“ Sepp s úsměvem upustil pergameny, které držel v ruce, do šlehajících plamenů. Okamžitě se vzňaly, oheň zahučel a přízračné stíny se roztančily po okolních balvanech. Yapachson mlčel a chladně si Seppa von Jelitowa prohlížel. Miro Schmutterberg kupodivu také neřekl ani slovo. Jediný zvuk, který se tak ozval, bylo zasténání Kottyho Vicherka, který se probíral z bezvědomí.

„No, abychom to zbytečně neprodlužovali.” spráskl ruce Sepp Jelitow. „Vás, pane Yapachson, a taktéž vaše přátele, čeká nyní, abych tak řekl, poslední cesta. Dopřejeme vám ten luxus, prošetřit naši společnou škodní událost *in loco* tedy jaksi přímo v olešnické strži. Je totiž s podivem, jak riskantní může být absence bezpečnostních prvků při práci, či neřkuli dopravě. Takové chybějící zábradlí na mostě lze považovat ve dne za trestuhodnou nedbalost, avšak v noci může mít tento technický nedostatek přímo fatální následky!” Sepp se podíval po svých kumpánech. Zatímco gorily tupě zíraly, účetnímu se leskly zuby ve zlém úsměvu. Sepp mlasknul a mávl rukou směrem ke svázaným:

„Odvézt k rokli a hodit do řeky!”

Zerdy Cibulka se v následujících chvílích dvakrát velice podivil. Jeho první překvapení nastalo, když postavil Ya-pana Yapachsona na nohy, aby jej mohl lépe naložit na poníka. Provazy, které on sám velice pečlivě a silně utahoval, se z trpaslíkova těla volně sesunuly na zem. Jeho druhý údiv byl zároveň i jeho údivem v tomto životě posledním. Způsobila jej dlouhá, tenká a nesmírně pružná ocelová čepel, spíš jen list ocele, která mu projela kůží v oblasti plexu solaris, a jejíž hrot pokračoval výš, kolem srdce k aortě, kterou perforoval. Zerdy se zlehýnka zapotácel a klesl na kolena, takže se díval trpaslíkovi přímo do

očí. Byl to pohled bolestný a malinko vyčítavý. Členové bandy Seppa von Jelitow hleděli na ten výjev dosud tiše a klidně. V tomto zlomku sekundy plného míru a nepochopení, se na bok převalil Miro Schmutterberg, popadl na zemi ležící kuši, teď už kácejícího se Zerdyho Cibulky a zmáčkl spoušť. Následovalo zadrnčení tětiny, svist šipky a zoufalé zavytí zafačovaného Beleka, kterému projela šipka pravou nohou těsně nad kolenem. Sepp Jelitow i jeho obrýlený účetní měli své zbraně odložené na zemi, jak se prohrabovali listinami. Jediný, kdo na situaci zareagoval byl Kivan. Instinktivně střelil směrem k dosud ležícím Mirovi a šipkou mu roztrhl pravý rukáv. Yapachson se vrhl po kuši účetního Berga Trifura ležící u ohně, ale neprokrvené údy mu nefungovaly tak, jak si představoval. Zároveň s ním popadl kuši i účetní. Sepp se bleskově sehnul pro svou vlastní zbraň. Zbývající šipka Mira Schmutterbergra mu neškodně sykla nad hlavou a po chvíli tupě zarachotila kdesi ve skalách. Sepp se na Mira s ošklivým úsměvem podíval a namířil mu na srdce. Berg Trifuro vytrhl Yapachsonovi ze zmrtvělých prstů svou zbraň tak prudce, až si setrvačností kecnul na zadek. Nedůstojná pozice mu ovšem nezabránila zamířit trpaslíkovi obě šipky na břicho. Belek sténal. Zerdy se definitivně převalil na bok. Kivan svou zbývající střelou přejížděl z Yapachsona na Schuttelberga. Seppovy oči, hledící přes čtyřhranný lesknoucí hrot šipky na hrudník Mira Schmutterberga ztvrdly a jeho prsty na spoušťadle se začaly svírat. Miro odevzdaně zavřel oči. Temný stín. Zoufalé ržání vyděšených poníků. Řev, svist, výkřik a žuchnutí. A další řev a další svist. Nelidské bolestně zavytí. Ječení. Tepló stékající po tváři.

Miro oči zase otevřel. Uviděl mohutná záda Ya-pana Yapachsona, jak z nich v oblasti prvního ramene trčí krví lesklý hrot šipky. Uviděl tělo účetního Trifura, které v rukou dosud svíralo kuši s jednou nevystřelenou šipkou, ale které již nemohlo podruhé vystřelit, protože jeho hlava byla rozduplá v kamenité půdě kotlinky. Uviděl záda Seppa von Jelitow roztrhnutá od krku až k zadnici. Obnažené maso se chvělo a bílá žebra se leskla v plamenech dosud plápolajícího ohně. Uviděl kňučící postavu se zafačovaným obličejem, která se vsedě posunovala dozadu. Dozadu, pryč od obrovského temného obrysu šelmy, která právě trhala hrdlo chroptícího Kivana.

„Sarchus!” uslyšel za sebou chraplavý vzdech Kottyho Vicherka. „Necht’ při nás stojijá všeci bozi!”

* * *

Monstrum ukončilo život Kivana Robenka mohutným trhnutím. Křuplo to, zmítající nohy sebou krátce škubly a nastalo ticho. Šelma se temným mručením otočila k místu, kde se směrem od ní po zadku posunoval zafačovaný Belek. Zpod obvazů se ozvalo zoufalé zavytí. Šelma se otočila bokem k trojici trpaslíků, takže si ji mohli dobře prohlédnout. Podlouhlá hlava měřila na délku dobře tři čtvrtě sáhu a měla čelisti oplývající obrovskými tesáky směřující nahoru i dolů. Hnědě a pískově žíhané pět sáhu dlouhé tělo stálo na silných nohách, každá zakončená pěti prsty se zvláštními tmavými výrůstky, podle zvuku, které vydávaly při došlápnutí to musela být kopyta. Zvíře sklonilo hlavu k zemi, ale přesto bylo patrné, že v šíji je vysoké okolo dvou sáhů. Vzadu pak prudce švihal poměrně krátký silný pruhovaný ocas. Zvířeti z plecí trčel opeřený konec šipky.

„Do řiti,“ šeptal Miro Schmuttelberg a šmátral rukama po nějaké zbrani, oči nespouštěje z příšery, „toto je obří prasa nebo co? Co to... jak to... co budeme robiť!?!“

„Hlavně sa nehýbajte,“ rovněž šeptal Kotty Vicherek, je to ontrosarchus. Postrach náhorních plošin. Útočí prý na všechno, co sa hne. Jedinú šancu máme, když zostaneme v klidu.“

Všichni tři trpaslíci pomalu ztuhli v pozicích, ve kterých se právě nacházeli. V tomto ohledu to měl nejjednodušší Kotty, který byl stále svázaný.

Ontrosarchus v majestátním postoji s hlavou těsně u země, s hlubokým, děs nahánějším mručením, pozoroval pozadu se šourajícího do obvazů zamotaného Beleka. Vzdálenost mezi nimi teď činila zhruba patnáct kroků, Belek pomalu otočil hlavu, aby zjistil, že k vstupní rozsedlině mu zbývá přibližně stejná vzdálenost. Vyděšení poníci, až dosud hrůzou zcela ztichlí, tlumeně zaržáli a přešlapující trhali úvazy, ve snaze osvobodit se a utéct. Ontrosarchus za tím zvukem pootočil hlavu. V témže okamžiku se Belek vyšvihl na nohy a kulhavě poskakoval směrem k tmavé rozsedlině. Šelma okamžitě pohlédla zpátky, rozzlobeně vyštěkla, pokrčila přední nohy a skočila. Belek stačil udělat asi čtyři nebo pět pajdavých kroků, než jej monstrum s vrčením srazilo k zemi. S ječením ujel po bříše na šterkovém povrchu ještě asi tři sáhy. Vzápětí jej ontrosarchus popadl v pase do čelistí a několikrát prudce trhl hlavou se strany na stranu. V Belkových bedrech to slyšitelně prasklo a jeho údy zvadly. Bestie si jej několikrát s vrčením pohodila v čelistech. Pak jej bez zájmu pustila na zem. Otočila se směrem k trpaslíkům. Klečící Ya-pan svírající opeřený konec šipky v levé ruce,

upřel pohled do země. Miro tiše vydechl a Kotty Vicherek neslyšně hlesnul: „Včil ani hýb!”

Ontrosarchus chvíli upřeně hleděl směrem k ohni, frknul až se ze země pod ním zaprášilo a potom pomalou houpavou chůzí vykročil směrem k nim. Země se pod jeho kroky znatelně zachvívala. Obr se zastavil těsně před vepředu klečícím Yapachsonem. Pomalu sklonil hlavu. Čpěl hnilobou, hrůzou a krví. Jeho obrovské nozdry zprudka nasály vzduch. Když vydechl Yapachsonovi zavlály vousy kolem pasu. Pach zvířecího dechu byl nesnesitelný. Několik okamžiků, které trpaslíkům připadaly jako věčnost, se nedělo nic. Pak Kotty Vicherek sebral svou veškerou odvalu a odvážil se na zvíře pohlédnout. Šelma zírala stranou a měla vyplazený jazyk. V krátké hřívě mezi jejíma ušima se cosi pohnulo. Pod červenou čepičkou tam jiskřila dvě bystrá očka.

„Lulánku!” vydechl překvapeně štajgr.

Permoník zpěvavě zapískal a čímsi přejel zvířeti po čele, bylo to blankytně modré a ve světle plamenů to barevně opalizovalo. Ontrosarchus zív, olíznul si pysky, potom ulehl a hlavu si položil na zkřížené přední tlapy.

* * *

„A jak vlastně ten pidižvík toho ondrosauruse ovládal?” zeptal se biřic Mlejnek v hospodě U černé ryby a kývl na krčmáře, že si jako dá ještě jedno.

„Mlejnk, ty seš vážně tupej jako ta tvoje halapartna.“ odfrkl si pohrdavě strážmistr Šupmerkel a zakroutil hlavou. „To dá přece rozum, že s pomocí mocný permonický magie! Dyť už to povídal i ten trpaslík Yapachson, aby město olešnický most uzavřelo a do dolu Lazy nikoho nepouštělo. První Gnómská, jako novej majitel dolu, si nelajzne, aby tam pidimužáci někoho vočarovali nebo nechali zadávat tím vlkodlakusem. A vůbec! Nechlastej tolik! Večer máš hlídku na olešnický štrece, tak né že tě tam nachytám, jak chrápeš!”

Štajgr Vicherek, sedící u stolu s oběma biřici, si upravil obvazy na předloktích a zaval si z korbele. Neřekl nic. Přemýšlel nad obsahem rozhovoru, který vedl s odhadcem První gnómské cechovní pokladnice u tohoto stolu včera večer.

„Sepp von Jelitow, pane Vicherku, dnes ráno, za vydatného příspěvní místního felčara, zemřel. Měl možná svým způsobem štěstí, protože jeho zranění se neslučovala s jakýmkoliv dalším plnohodnotným životem. O tom se ale bavit nechci. Dle ujednání zajistné smlouvy, přechází důl v případě jeho smrti pod správu našeho finančního ústavu. Těžbu, to dá rozum, v něm provozovat nehodlá, ale dle názoru jistých čelních představitelů této instituce,“ Ya-pan Yapachson uhnul očima a odkašlal si, jakoby mu vyřčená slova vážla v krku, ”zkrátka, důl nebude těžit, ale rovněž ani nebude definitivně uzavřen.”

Vicherek se na něj překvapeně podíval:

„Tož, neračte sa hněvat, pane Yapachson, z toho jsem drobátko chu... chcu říct... temu vůbec nerozumím!”

Yapachson se chvíli zaobíral svou fajfkou. Pak s ní několikrát klepnul o stůl a řekl: „Podívejte, Vicherku, oba dva už máme něco za sebou, naliji vám tedy čistého vína. To, jak rozhodlo vedení První Gnómské, se mi ani trochu nelíbí. Ale to je tak vše, co s tím mohu dělat. První Gnómská má v příštích letech záměr investovat do dolů na gerazity v Renbergu. Kdyby se těžba na Lazech oficiálně ukončila, akcie renberských dolů by neúměrně stouply a celá investice by byla zmařena. Pročež...” chtěl pokračoval zachmuřený Yapachson.

„Pročež...” přerušil jej Vicherek, „sa pánům z gnomskej pokladny vyplatí udržovat Lazy na oko v chodu, dokavád ty doly v Renbergu nekúpíjú. Možná aji nějaký optimistický plán těžby na příští roky by sa vyplatilo roztrúsit, aby cena eště vjacej klesla, co?”

„Vicherku, “podíval se mu Yapachson hořce do očí, „doufám, že si nemyslíte, že já...”

„Mistře Yapachsone,” skočil mu do řeči opět Vicherek, „já si nemyslím vůbec nic. Já tu enem tak žvaním u piva a přemýšlám, jak velká četa havířů bude nutná k udržení šachty v rychtyku. Uvažuju tak proto, že na šachte je furt eště zaměstnaná partyja dvanácti hajerů s šikovným štajgrem, keří živíjú kopy děcek a keří nebudú o šachtě vykládat hovadiny přesně do doby, dokavád budú brát svoju mzdu.”

Yapachson na Vicherka se směsí obdivu a překvapení pohlédl a usmál se:

„Přesně tohle jsem vám, pane hlavní štajgr, měl navrhnout! Nevím, jak se mí představení budou tvářit na všech dvanáct zaměstnanců, ale za mne vám mohu slíbit, že váš požadavek

budu plně podporovat. Domnívám se, že krátká technická analýza, která by řešila minimální počet zaměstnanců nutných pro udržení důlního díla po dva následující roky v provozu, by celé věci výrazně pomohla.”

„Zítřka ju, mistře Yapachsone, budete mět hen na tom stole!”

Oba trpaslíci si na okamžik pevně stiskli dlaně a pak si zavdali z korbelů.